

Dendrologický prieskum

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Miesto : Bratislava – Podunajské Biskupice

Parcelné číslo :

Katastrálne územie : Podunajské Biskupice

Investor :

2. DENDROLOGICKÝ PRIESKUM

Dendrologický prieskum bol vypracovaný na území Bratislava – Podunajské Biskupice na ulici Slovnaftská v blízkosti križovatky s cestou

Na skúmanom území sa nachádza *Juglans regia* – Orech kráľovský v zastúpení 100%. Patrí medzi listnaté ovocné stromy, pochádza z Malej Ázie. Je to statný strom s rozložitou korunou a hladkou sivastou kôrou. Je vysadený popri ceste / Slovnaftskej ulici / formou alejového stromoradia.

Forma alejového stromoradia ústupila pôsobením chorôb a zachovalo sa len 7 ks tohto druhu. Orech kráľovský je na stanovišti ovplyvnený rôznymi stresovými faktormi, ktoré nepriaznivo vplývajú na jeho celkový zdravotný stav a schopnosť brániť sa invázií škodcom, chorobám a iným patogénom.

Vyskytujú sa hlavne **Hnednutie listov orecha** - antraknóza (*Gnomonia leptostylla*) a **Bakteriálna škvrnitosť orecha** (*Xanthomonas arboricola* pv. *juglandis*).

Hnednutie listov orecha - antraknóza (*Gnomonia leptostylla*). Choroba napáda listové čepele a stopky, letorosty a plody orecha. Na plodoch sú škvrny nepravidelné, tvorené mierne prepadnutým pletivom, sivohnedé až čierne.

Bakteriálna škvrnitosť orecha (*Xanthomonas arboricola* pv. *juglandis*). Choroba napáda listy, letorosty a plody orecha, na ktorých spôsobuje vodnaté, spočiatku vyvýšené škvrny, ktoré sa neskôr prepadávajú a černejú. Sú napadnuté plody, kde sa vyskytujú nekrotické škvrny zasahujúce rubinu orecha, ktoré čierne.

Dreviny vplyvom nasledujúcich uvedených chorôb ako aj ovplyvnené stresovými faktormi okolitého prostredia / vysoká prašnosť, nedostatočná závlaha/ sú značne poškodené až polovyschnuté.

Celkový zdravotný stav drevín a stupeň poškodenia drevín/podľa Juhásová, 2002 / je na úrovni 4.stupňa - hubové ochorenia, živočíšny škodcovia alebo abiotické činitele spôsobili usychanie konárov v objeme 1/2 koruny a 5.stupňa - úplne suchý alebo usychajúci strom v rozsahu viac ako 2/3 objemu koruny.

Inventarizácia a zhodnotenie drevín na skúmanom území bolo vykonané v zmysle platných legislatívnych predpisov : zákon č. 492/2006, ktorá dopĺňa vyhlášku č. č. 24/2003 a zákon č. 543/2002 a 579/2008 o ochrane prírody a krajiny Ministerstva životného prostredia, ktorou sa vykonáva Zákon o ochrane prírody a krajiny.

Princíp systému hodnotenia zelene spočíva v tom, že pri drevinách zakreslených v inventarizačnom pláne, určí druhová skladba a zmerajú sa najdôležitejšie údaje t.j. výška, obvod kmeňa a priemer koruny. Komplexné

posúdenie zdravotného stavu, perspektív vývoja a vzhľadových vlastností určuje sadovnícke hodnotenie jednotlivých drevín. Získané údaje sú usporiadané kvôli prehľadnosti do tabuľky.

Podľa vyhlášky č. 24/2003 Ministerstva životného prostredia, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 a 579/2008 o ochrane prírody a krajiny je určená celková spoločenská hodnota drevín rastúca v skúmanom území. V zmysle § 36 cit. Vyhlášky ods.1 : „Spoločenská hodnota drevín je uvedená podľa druhu a ich veľkosti v prílohe tejto vyhlášky č. 33“. Spoločenská hodnota sa upravuje prirážkovým indexom. V tabuľke hodnotených drevín je uvedená spoločenská hodnota podľa druhu a obvodu kmeňa dreviny, prirážkové indexy a upravená spoločenská hodnota. Spoločenská hodnota drevín vyjadruje ich biologickú, ekologickú a kultúrnu hodnotu, ktorá sa určuje aj s prihliadnutím na plnenie mimo produkčných funkcií.

Sadovnícka hodnota - ide o zhrnutie všetkých kvalitatívnych ukazovateľov, ktoré nemožno komplexne vyjadriť nameranými hodnotami. Stáva sa klasifikátorom určujúcim kvalitu drevín podľa stupňa funkčnej a účelovej účinnosti živej časti životného prostredia. Je hodnotou perspektívnosti jedinca z pohľadu záhradnej a krajinnej tvorby. Používa sa bodovací systém podľa Machovca /1982/ pozostávajúci z 5 bodov, ktorý slúži na zaradenie jednotlivých drevín do kategórie sadovníckej hodnoty.

Celkový zdravotný stav a stupeň poškodenia :

Z – zdravé – bez príznakov poškodenia,

1. **Stupeň:** na hodnotených stromoch sa ojedinelo vyskytujú pôvodcovia ochorenia,
2. **Stupeň:** výskyt mikroskopických a drevokazných húb má za následok čiastočné presychanie stromu, na kmeni sú dutiny malých rozmerov, stabilita nie je narušená,
3. **Stupeň:** v dôsledku infekcie hubami alebo poškodenia živočíšnymi škodcami usychajú konáre v objeme 1/3 koruny,
4. **Stupeň:** hubové ochorenia, živočíšny škodcovia alebo abiotické činitele spôsobili usychanie konárov v objeme 1/2 koruny,
5. **Stupeň:** úplne suchý alebo usychajúci strom v rozsahu viac ako 2/3 objemu koruny / podľa Juhásová, 2002 /.

Vek drevín :

- 1 – pôvodný domáci druh,
- 2 – osvedčený indukovaný druh,
- 3 – čiastočne osvedčený indukovaný druh,
- 4 – potenciálne indukovaný druh / zatiaľ zriedkavý, vzácny/.

Relatívne dosiahnuteľný vek :

1 – dreviny dlhoveké

- 1.1 – výrazne vysoký vek – nad 500 rokov,
- 1.2. – vysoký vek – 200 – 500 rokov,

2 – dreviny strednoveké

- 2.1. – stredný vek – 100-200 rokov.

3 – dreviny krátkoveké

- 3.1. – nízky vek – 50 – 100 rokov,
- 3.2. – veľmi nízky vek – do 50 rokov.

Navrhnuté dreviny – Orech kráľovský na výrub budú nahradené formou alejovej výsadby drevín. Spoločenská hodnota drevín na výrub činí 3 525,17 €.

V Bratislave 09/2011

Vypracoval : Ing. Ľubica Gabrišová

